

KOULUVERKKOSELVITYS 2020-2025

Nousiaisten kunta

SISÄLLYSLUETTELO

1	Lähtökohdat.....	3
2	Taloudelliset realiteetit.....	4
3	Oppilasmäärät ja ennusteet 2019-2025	4
4	Oppilasennusteet kouluittain: (ei sisällä esikoululaisia)	5
5	Opetustoimen yksiköt kustannuksineen	7
6	Mahdolliset vaihtoehdot kouluverkon muutoksille.....	8
7	Palveluverkon muutosten vaikutus kuntaan	13
8	Kiinteistöjen käyttö koulutoiminnan loputtua/tase-arvo	14
9	Aikataulu päätöksentekoon	14
10	Kouluverkkoselvitysryhmän lausunto päätöksentekoa varten.....	14
11	Allekirjoitukset:	15

Kouluverkkoselvitys

Osa kunnan talouden sopeuttamisohjelmaa

Kouluverkkotyöryhmä (Kasvatus- ja sivistyslautakunta 27.8.2019 §73)

Jäsenet:

- Susanna Virtanen, kasvatus- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja
- Jari Olli, kasvatus- ja sivistyslautakunnan varapuheenjohtaja
- Henrik Husar, kasvatus- ja sivistyslautakunnan jäsen
- Juha Vyyryläinen, kasvatus- ja sivistyslautakunnan jäsen
- Pasi Isokangas, sivistysjohtaja, työryhmän puheenjohtaja
- Riikka Liljeroos, hallintojohtaja, työryhmän sihteeri

1 LÄHTÖKOHDAT

Kunnan aikaisemmin laatimassa palveluverkkoselvityksessä (Lumiainen & FCG Oy, 2013) on todettu, että oppilasmäärä pysyy vuoteen 2019 asti lähes samanlaisena, jonka jälkeen se lähtee lievään laskuun. Tällä hetkellä sekä nykytilanne että etenkin ennusteet näyttävät huonommilta kuin vuonna 2013. Oppilasmäärän lasku koko kunnan osalta on perusopetuksen osalta keväällä 2019 yhteensä 15 oppilasta verrattuna vuoden 2013 ennusteeseen. Kokonaismuutos on melko maltillinen. Muissa kouluissa oppilasmäärät ovat pysyneet lähes ennallaan, mutta pienempien kyläkoulujen osalta lukumäärä on ollut laskeva. Vuonna 2013 ennustettiin vuonna 2019 Paijulan koulussa olevan 48 oppilasta mukaan lukien esioppilaat ja nykytilanne on syksyllä 2019 yhteensä 35 oppilasta. Valpperin koulussa lasku on ollut samansuuntainen, sillä ennusteen mukaisesti vuonna 2019 Valpperissa olisi 42 oppilasta ja nykytilanne on 30 oppilasta. Näiden lisäksi trendi on kummassakin pienessä kyläkoulussa laskeva ja se tulee vaikuttamaan siihen, millaisia päätöksiä opetustoimen palveluverkon suhteen kunnassa tulisi tehdä.

Taulukossa vertailu vuoden 2013 oppilasennusteeseen suhteessa nykytilanteeseen:

Koulu	Edellisen kouluverkkoselvityksen arvio lukuvuoden 2018-2019 oppilasmäärästä (ei esioppilaita)	Toteutunut oppilasmäärä tilanteessa 20.9.2019 (ei esioppilaita)	Toteuma suhteessa edellisen kouluverkkoselvityksen ennusteeseen
Kirkonpiirin koulu	147	128	- 19
Yhtenäiskoulu (Nummen yksikkö)	191	214	+ 23
Paijulan koulu	48	35	- 13
Valpperin koulu	42	30	- 12

Kouluverkkoon liittyvät kysymykset ja esitykset esim. palveluiden uudelleenjärjestelyistä sekä mahdollisista toimipaikkojen sulkemisista herättävät yleensä voimakkaita tunteita sekä mielipiteitä. Asiaa koskevassa julkisessa keskustelussa nostetaan usein esiin argumentteja, jotka perustuvat yksittäisiin subjektiivisiin kokemuksiin ja mielipiteisiin. Päätöksenteon tulisi kuitenkin perustua faktoihin sekä asioiden tarkasteluun laajana koko kuntaa ja kaikkia oppilaita tasapuolisesti koskevana kokonaisuutena. Tasapuolisuus tulisi näkyä perusopetuksessa opetusryhmien koossa sekä tuntiresurssien jakamisessa paremmin kuin tällä hetkellä tilanne on. Tärkeimpänä tavoitteena tulisi olla mahdollisimman tasapuolinen ja tasalaatuinen palvelu kaikille lapsille riippumatta siitä, minkä koulun oppilaita he ovat tai missä päin kuntaa he asuvat.

Luottamushenkilöillä tulee olla käytettävissään mahdollisimman kattava ja realistinen kuva taloudellisista seikoista ja toiminnallisista vaihtoehdoista sekä väestönkehityksestä tulevana vuosina. Tämä selvitys on laadittu tukemaan tuon kokonaiskuvan muodostamista. Kouluverkkoa koskevan päätöksenteon tulee perustua kunnan talouden kokonaisarviointiin sekä siinä tulee huomioida, että kunta pystyy selviytymään tulevaisuudessa kaikista velvoitteistaan. Käytännössä tämä tarkoittaa subjektiivisten näkemysten ja politiikan jättämistä taka-alalle, mikäli haluamme itse päättää asioistamme myös tulevaisuudessa.

Kouluverkkoon ja perusopetuksen järjestämiseen liittyvät ratkaisut ovat pitkäkestoisia ja kunnan talouden ja elinvoimaisuuden kannalta erittäin merkityksellisiä. Opetustoimen tulosalue on suurin yksittäinen osa-alue, jonka kustannuksiin kunta voi kokonaan itse omilla ratkaisuillaan vaikuttaa. Tulosalue sisältää paitsi perus- ja lukio-opetuksen, myös esiopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen.

2 TALOUDELLISET REALITEETIT

Kunta-alan palkkoihin on oletettavasti tulossa korotukset, joilla on yllättävän iso vaikutus vuositasolla. Vuoden 2020 talousarvioita laadittaessa on palkkoihin laskettu 2,5% korotus nykyiselle sivistystoimen henkilökunnalle ja tämä nostaa henkilöstömenoja n. 180 000€ vuositasolla. Virka- ja työehtosopimusten mukaisten palkkojen nousuun sekä lomarahen leikkauksen poistumiseen kunta ei voi vaikuttaa.

Sosiaali- ja terveystoimialan kustannukset ovat kansallisesti nousussa ja perusturvakuntayhtymä Akselin kustannukset nousevat tulevaisuudessa merkittävästi (vuoden 2020 talousarviossa vuosimuutos mahdollisesti Nousiaisten osalta yli 6%). Tämä tulee rasittamaan Nousiaisten kunnan taloutta rahamäärillä, joiden löytäminen kunnan omista toiminnoista tai verotuloista on erittäin haastavaa. Kuntayhtymän kustannuksiin tai rakenteisiin on kunnalla melko vähän vaikutusmahdollisuuksia.

Valtuusto on 23.9.2019 päättänyt Henrikin yhtenäiskoulun uudisrakennuksen rakentamisesta sekä myös liikuntahallin rakentamisesta. Näiden hankkeiden rakennuskustannukset katetaan lainarahalla. Lainan määrä asukasta kohden on näiden hankintojen jälkeen vielä siedettävä. Poistomenojen lisäys on kuitenkin tuntuva näiden rakennusten käyttöönoton jälkeen. Vuonna 2022, kun sekä uudisrakennus että liikuntahalli ovat käytössä, poistomenot ovat n. 230 000 euroa vuodessa.

Kunnan taloudellisten toimintaedellytysten turvaamiseksi on välttämätöntä löytää kouluverkon osalta säästöjä, jotka ovat sekä pitkäkestoisia että vaikutukseltaan otettavissa käyttöön jo ensi vuoden talousarviossa. Samalla tulisi kuitenkin huolehtia siitä, että opetuksen laadussa ei tapahdu heikentymistä.

3 OPPILASMÄÄRÄT JA ENNUSTEET 2019-2025

Opetustoimen palveluverkkoa koskevissa ratkaisuissa tilannetta on katsottava ensisijaisesti koko kuntaa koskevana kokonaisuutena, ei yksittäisten koulujen olemassaoloon liittyvänä kysymyksenä. Kunnassa ei ole erikseen määriteltyjä oppilaaksiottoalueita kouluittain, joten asiaa tulee tarkastella päätöksenteossa kunnan

kaikkien oppivelvollisten lasten näkökulmasta. Alla olevassa taulukossa nähdään peruskoulun aloittavien esioppilaiden määrä seuraavan 5 vuoden ajalta. Taulukon tiedot on tarkastettu 21.10.2019 väestörekisteritiedoista. (A. Isotalo&P.Isokangas)

Lukuvuosi	Esioppilasmäärä
2019-20	76
2020-21	51
2021-22	66
2022-23	47
2023-24	52
2024-25	32

Lähde: KuntaNet-kuntarekisteri 21.10.2019

Taulukko osoittaa, että ikäluokkien merkittävä pientyminen on tosiasia. Taulukko ei ota huomioon mahdollista muuttoliikettä. Aikaisemmin tonttikaupan käydessä vilkkaammin, muuttoliike kasvatti lapsimääriä eli 7-vuotiaita oli enemmän kuin syntyneiden määrä oli ollut 7 vuotta aikaisemmin. Tonttikaupan hiipuminen 2010-luvulla on muuttanut tilannetta siten, että nykyään muuttoliike ei korjaa kunnassa syntyneiden lasten lukumäärää isommaksi, joten taulukon tiedot tulevat olemaan suurin piirtein oikein, ellei kuntaan saada äkillistä nousua asukasmäärässä. Kesäkuun 2019 väestötilaston mukaan kunnan asukasmäärä oli edelleen laskusuunnassa. Väestörekisteritietojen mukaan tammikuun 2019 ja kesäkuun 2019 välisenä aikana koko kunnan väestö on vähentynyt 19 hengellä, mutta merkittävämpää on se, että ikäluokassa 0-9v vähennys on ollut tuona aikana yhteensä 27 lasta.

Uusimman 30.9.2019 julkaistun valtakunnallisen väestöennusteen mukaan Nousiaisissa 0-14 vuotiaiden lasten määrä pienenee vuodesta 2019 (913) vuoteen 2024 (769) yhteensä 144 lapsella. Tämä tarkoittaa väistämättä sivistystoimen palveluverkon kriittistä tarkastelua sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.

4 OPPILASENNUSTEET KOULUITTAIN: (EI SISÄLLÄ ESIKOULULAISIA)

Kaikkien koulujen oppilasmäärät ovat huolestuttavassa laskussa. Erityisesti 4-5 vuoden ikäjänteellä Paijulan ja Valpperin yksiköiden opetusryhmien koko muodostuu hyvin pieneksi, kuten alla olevista taulukoista voidaan todeta:

	Kirkonpiirin koulu		kapasiteetti n. 160 opp.			
	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1lk	18	15	21	14	16	10
2lk	27	18	15	21	14	16
3lk	22	27	18	15	21	14
4lk	22	22	27	18	15	21
5lk	22	22	22	27	18	15
6lk	18	22	22	22	27	18
Yhteensä	129	126	125	117	111	94

	Yhtenäiskoulu		kapasiteetti n. 480 opp.			
	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1lk	33	30	36	27	25	15
2lk	29	33	30	36	27	25
3lk	43	29	33	30	36	27
4lk	35	43	29	33	30	36
5lk	36	35	43	29	33	30
6lk	38	36	35	43	29	33
Yhteensä	214	206	206	198	180	166
7lk	65	76	67	66	71	78
8lk	74	65	76	67	66	71
9lk	57	74	65	76	67	66
Yhteensä	196	215	208	209	204	215
Yhteensä	410	421	414	407	384	381

	Paijulan koulu		kapasiteetti n. 60 opp.			
	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1-2lk	12	10	10	5	2	7
3-4lk	6	11	12	10	10	5
5-6lk	16	10	6	11	12	10
Yhteensä	34	31	29	26	25	22

	Valpperin koulu		kapasiteetti n. 60 opp.			
	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1-2lk	9	12	8	9	13	9
3-4lk	8	8	9	12	8	9
5-6lk	13	7	8	8	9	12
Yhteensä	30	27	25	29	30	30

Taulukoista havaitaan, että opetusryhmän koko on jo tällä hetkellä Paijulan ja Valpperin koulujen joissain luokissa alle 10 oppilasta, jota voidaan pitää jo liian pienenä ja etenkin erittäin kalliina opetusryhmänä. Opetusryhmät ovat Paijulan ja Valpperin yksiköissä yleisopetuksen mukaisesti eteneviä ryhmiä, jolloin niitä voidaan verrata suoraan kansalliseen 19 oppilaan keskiarvoon. Kansallisessa keskiarvossa ei ole eritelty yhden ikäluokan tai yhdysluokan kokoja.

Varsinkin Paijulan yksikössä lukuvuodesta 2022 eteenpäin 1-2 luokan ryhmäkoko pienenee ensin 6 oppilaaseen ja seuraavana lukuvuonna ainoastaan 3 oppilaaseen. Näin pieniä luokkia ei voida enää kestävien periaatteiden mukaan pitää toimivana ryhmänä sen pienuuden vuoksi. Huomioitava on myös se kehityskulku, että syksyllä 2019 aloittavien 1.luokkalaisten määrä oli Paijulan yksikössä alun perin 5 oppilasta, mutta heistä 2 haki toissijaista oppilaspaikkaa yhtenäiskoulusta. Näin ollen Paijulassa on lukuvuonna 2019-2020 vain kolme uutta 1.luokan oppilasta.

5 OPETUSTOIMEN YKSIKÖT KUSTANNUKSINEEN

Seuraavassa on listattu perusopetuksen yksiköiden taloudellisia lukuja. Yhtenäiskoulun kustannukset ovat tällä hetkellä hankalasti hahmotettavia, koska toimintaa on kahdessa eri yksikössä. Loppuvuodesta 2021 valmistuva uudisrakennus tulee muuttamaan talouslukuja kiinteistökustannusten osalta suuremmaksi. Oppilaskohtainen kustannus on siitä huolimatta selkeästi myös tulevaisuudessa alhaisempi kuin muissa perusopetuksen yksiköissä.

Perusopetuksen yksiköiden kustannukset/oppilas

Talousarvio 2019, ei esioppilaita, luokat 1-6

Valpperin koulu

Oppilaat 13.8.2019	30	Kustannus/oppilas/vuosi	11 746,80 €
Kokonaismenot	352 404,00 €		
Toimintakulut	355 802,00 €		
Kuljetuskustannukset	28 500,00 €		
Sisäinen vuokra	91 059,00 €		
Tasearvo 31.12.2018	1 344 747,00 €		
Poistot rakennuksista 2018	22 539,00 €		
<i>Henkilöstömäärä</i>	3 luokanop., esiopettaja, EO-laaja-alai. 1pv, ohjaaja		

Paijulan koulu

Oppilaat 13.8.2019	35	Kustannus/oppilas/vuosi	11 733,89 €
Kokonaismenot	410 686,00 €		
Toimintakulut	404 196,00 €		
Kuljetuskustannukset	61 500,00 €		
Sisäinen vuokra	63 743,00 €		
Tasearvo 31.12.2018	890 000,00 €		
Poistot rakennuksista 2018	34 602,00 €		
<i>Henkilöstömäärä</i>	3,4 luokanop., esiopettaja, ohjaaja		

Kirkonpiirin koulu

Oppilaat 13.8.2019	130	Kustannus/oppilas/vuosi	7 956,09 €
Kokonaismenot	1 034 292,00 €		
Toimintakulut	1 037 351,00 €		
Kuljetuskustannukset	48 600,00 €		
Sisäinen vuokra	215 295,00 €		
Tasearvo 31.12.2018	2 160 284,00 €		
Poistot rakennuksista 2018	97 606,00 €		
<i>Henkilöstömäärä</i>	6,6 luokanop., 6 ohjaajaa (2 henk.koht), EN-op, 2 esiop, EO-laaja-al. (4pv)		

Yhtenäiskoulu (Nummen yksikkö) Tilinpäätös 2017

Oppilaat 22.9.2017	202	
Kokonaismenot	1 456 222,00 €	
Toimintakulut	1 468 242,00 €	
Kuljetuskustannukset	37 992,00 €	
Sisäinen vuokra	243 043,00 €	
Tasearvo 31.12.2018	854 070,00 €	
Poistot rakennuksista 2018	69 071,00 €	
	41 opettajaa, 17 ohjaajaa (7 henk.koht)	
<i>Henkilöstömäärä</i>		

Kustannus/oppilas/vuosi
7 209,02 €

Taulukon tiedot Nummen yksikön osalta ovat vuoden 2017 tilinpäätösluvuista, sillä talousarviossa 2019 ei eritellä 1-6 ja 7-9 luokan oppilaiden kustannuksia. Päätös Nummen koulun ja Henrikin koulun yhdistämisestä on tehty 8/2018, joten vuoden 2018 luvutkaan eivät ole vertailukelpoisia eri koulujen välillä. Lisäksi taulukossa vääristymää aiheuttaa se, että Nummen yksikköön tuodaan erityisen tuen oppilaita muilta kouluilta ja näiden oppilaiden opettaminen nostaa Nummen yksikkökohtaista hintaa.

6 MAHDOLLISET VAIHTOEHDOT KOULUVERKON MUUTOKSILLE

Seuraavassa on kouluverkkotyöryhmän valmistelevana laadittu erilaisia vaihtoehtoja kouluverkon muutoksille.

Vaihtoehtoissa ei tarkastella Nousiaisten lukiota, sillä lukion merkitys sekä Nousiaisten että Maskun kunnalle on suuri ja tämän lisäksi lukion tärkeys kunnan vetovoimalle tunnustetaan.

Vaihtoehtoissa on asioita tarkasteltu kolmesta eri lähtökohdasta. Taloudelliset, toiminnalliset ja henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset on esitelty kohdittain jokaisen vaihtoehdon kohdalla.

Vaihtoehto 1.

Kouluverkko pidetään ennallaan ja asioita tarkastellaan uudelleen, kunnes yhtenäiskoulun uudisosa on valmis vuonna 2022.

Taloudelliset vaikutukset: **0€/vuosi**

Mikäli kouluverkko pysyy ennallaan, ei ole odotettavissa säästöjä.

Toiminnalliset vaikutukset:

Koulujen toiminta jatkuu entisellään. Oppilasmäärän edelleen vähentyessä 1-2 vuoden kuluessa joudutaan kuitenkin tarkastelemaan kouluverkkoa uudelleen.

Henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset:

Tässä vaihtoehdossa ei ole välittömiä vaikutuksia henkilöstöön.

Vaihtoehto 2.

Kouluverkko pidetään ennallaan ja tasataan oppilaita siten, että Paijulan ja Valpperin kouluissa opetusryhmien koko ei laske alle 15 oppilaan yhdysluokassa.

Taloudelliset vaikutukset: +33 000/vuosi

Mikäli kouluverkko pysyy ennallaan, ei ole odotettavissa säästöjä. Sen sijaan opetusryhmien tasaamisesta johtuvista lisääntyneistä kuljetuskustannuksista syntyy kuluja n. 33 000€/vuosi.

Toiminnalliset vaikutukset:

Koulujen toiminta jatkuu entisellään. Osa Kirkonpiirin oppilasta siirretään Valpperiin ryhmäkokojen tasoittamiseksi, samoin osa yhtenäiskoulun oppilaita Paijulaan. Näin saadaan kyläkoulujen oppilasmäärä n. 60 oppilaaseen ja ryhmäkooksi tulisi n. 20 oppilasta yhdysluokassa, joka on opetuksellisesti ja yhteisöllisesti sopiva määrä.

Henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset:

Tässä vaihtoehdossa ei ole välittömiä vaikutuksia henkilöstöön. Oppilasmäärän edelleen vähentyessä 1-2 vuoden kuluessa joudutaan kuitenkin yhtenäiskoulussa ja Kirkonpiirin koulussa lopettamaan 1 – 2 luokanopettajan virkaa ja muodostamaan näihin kouluihin yhdysluokkia, jotta oppilasmäärä opetusryhmässä ei laske alle 15 oppilaan.

Vaihtoehto 3.

Kouluverkkoa supistetaan siten, että Paijulan koulu suljetaan ja oppilaat siirretään yhtenäiskouluun.

Taloudelliset vaikutukset: -293 000€/vuosi

Paijulan koulun talousarvio 2019 on kokonaismenoiltaan 410 000€. Yksikön lakkauttamisen jälkeen näistä kuluista voimaan jäävät seuraavat kustannukset:

Rakennuksen ylläpito	63 000€ (laskettu täydellä käytöllä, riippuu tulevasta käytöstä)
Oppilaiden tarvikkeet	8 000€ (siirtyy kustannukseksi yhtenäiskouluun)
Oppilaiden ruokailu	18 000€ (siirtyy yhtenäiskouluun)

Kuljetuskustannukset 44 000€ (kuljetuskustannuksissa pientä vähennystä, siirtyy yhtenäiskouluun)

410 000€ - 63 000€ - 8 000€ - 18 000€ - 44 000€ = 277 000€

Lisäksi vähenee myös siivooja/keittäjäkustannus sekä ruokakuljetukset n. 15 000€/vuosi, jotka ovat pois teknisen toimen talousarviosta. Paijulan kiinteistökulut jäävät edelleen voimaan ja yllä olevan laskelman mukaisesti taloudellinen säästö Paijulan koulun lakkauttamisesta on vuositasolla n. 293 000€. Tästä talousarviovuodelle 2020 saadaan säästökäsi 146 000€ ja siitä eteenpäin n. 293 000€/vuosi verrattuna nykytilanteeseen.

Kiinteistön tasearvo on syksyllä 2020 n. 840 000€. Lisäksi kiinteistön katto tarvitsisi uusimisen. Tämän kustannusarvio on 80 000€. Mikäli yksikkö lakkautetaan kevätlukukauden loputtua v. 2020, se kannattaisi myydä heti toiminnan loputtua ilman katonkorjausta. Myyntihintaa on vaikea arvioida, mutta selvää on, että vuoden 2020 käyttötalouteen kohdistuu ylimääräistä poistoa, mikäli rakennus saadaan myytyä heti. Toisaalta kiinteistön vuosittaiset käyttökustannukset (63 000€) poistuvat tällöin käyttötaloudesta.

Toiminnalliset vaikutukset:

Paijulan koulun oppilaat voidaan sijoittaa yhtenäiskouluun kokonaisuudessaan jo syksystä 2020 alkaen. Rehtori Kimmo Jalosen mukaan opetusryhmän koot eivät nouse liian suuriksi. Keskimääräinen oppilasryhmän koko pysyttelee n. 19 oppilaassa luokilla 1-6.

Yksikön lakkauttaminen tarkoittaa joillekin oppilaille koulukuljetusoikeuden päättymistä ja joillekin sen alkamista. Tarkistettu tieto on, että koulukuljettavien määrä laskee 2-3 oppilaalla kokonaisuudessaan.

Henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset:

Paijulan koulun henkilökunnasta kahdella luokanopettajalla on vakinainen virka ja yksi opettaja on toistaiseksi palkattu päätoiminen luokanopettaja. Tämän lisäksi koululla on yksi koulunkäynninohjaaja. Huomioitavaa on se, että Nousiaisten kunnan opettajien virat/ohjaajien toimet eivät ole sidottuja kouluun vaan kaikki virat/toimet ovat kunnan yhteisiä. YT-menettelyn aikana määritellään opettajille/ohjaajille uudet yksiköt tai mahdollisesti irtisanottavat henkilöt koko sivistystoimesta 1.8.2020 alkaen. YT-lain mukaiset neuvottelut tulee tehdä ennen päätöksentekoa.

Vaihtoehto 4.

Kouluverkkoa supistetaan siten, että Valpperin koulu suljetaan ja oppilaat siirretään Kirkonpiirin kouluun ja osa Kirkonpiirin oppilaista siirretään yhtenäiskouluun.

Taloudelliset vaikutukset: -195 000€/vuosi

Valpperin koulun talousarvio 2019 on kokonaismenoiltaan 356 000€. Yksikön lakkauttamisen jälkeen näistä kuluista voimaan jäävät seuraavat kustannukset:

Rakennuksen ylläpito 91 000€ (laskettu täydellä käytöllä, riippuu tulevasta käytöstä)

Oppilaiden tarvikkeet	6 300€ (siirtyy kustannukseksi Kirkonpiiriin)
Oppilaiden ruokailu	17 000€ (siirtyy Kirkonpiiriin)
Kuljetuskustannukset	61 500€ (kuljetuskustannuksissa nousua muutoksessa 33 000€, siirtyy Kirkonpiiriin kouluun)

356 000€ - 91 000€ - 6 300€ - 17 000€ - 61 500€ = 180 200€

Lisäksi vähenee myös siivooja/keittäjäkustannus sekä ruokakuljetukset n. 15 000€/vuosi, jotka ovat pois teknisen toimen talousarviosta. Valpperin kiinteistökulut jäävät edelleen voimaan ja yllä olevan laskelman mukaisesti taloudellinen säästö Valpperin koulun lakkauttamisesta on vuositasolla n. 195 000€. Tästä talousarviovuodelle 2020 saadaan säästökäsi n. 99 000€ ja siitä eteenpäin n. 195 000€/vuosi verrattuna nykytilanteeseen. Kuljetuskustannukset nousevat 33 000€/vuosi ja se johtuu siitä, että kaikille Valpperin koulun oppilaille syntyy koulukuljetusoikeus. Kustannus on laskettu linja-autotaksan mukaisesti seuraavalla kaavalla **35** (oppilas) **X 190** (työpäivää) **X 2** (aamu ja iltapäivä) **X 2,5€** (lipun hinta) = 33 250€.

Ongelma talouden kannalta on rakennuksen suuri tasearvo (n. 1,35milj), joten kiinteistön jatkokäyttö on taloudellisessa mielessä merkityksellinen kunnalle. Kiinteistön myyminen on hankalaa, sillä se on suunniteltu nykymallin kouluksi, jolloin sen myyminen yksityiseen käyttöön ei onnistune. Yrityskäyttöön rakennus voi soveltua. Kiinteistöstä luopuminen tulee aiheuttamaan arvioilta n. 1 milj. euron poiston, mikäli kunta ei itse käytä rakennusta.

Toiminnalliset vaikutukset:

Valpperin koulun oppilaat eivät mahdu kokonaisuudessaan Kirkonpiiriin kouluun, joka on maantieteellisesti lähin koulu Valpperin oppilaille. Tästä syystä osa Kirkonpiiriin oppilaista joudutaan siirtämään yhtenäiskouluun, jossa on tilaa oppilaille. Oppilaiden kuljetusmatkat tulevat selvästi pitenemään.

Henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset:

Valpperin koulun henkilökunnasta kolmella luokanopettajalla on vakinainen virka. Tämän lisäksi koululla on yksi kokoaikainen koulunkäynninohjaaja. Huomioitavaa on se, että Nousiaisten kunnan opettajien virat/ohjaajien toimet eivät ole sidottuja kouluun vaan kaikki virat/toimet ovat kunnan yhteisiä. YT-menettelyn aikana määritellään opettajille/ohjaajille uudet yksiköt tai mahdollisesti irtisanottavat henkilöt koko sivistystoimesta 1.8.2020 alkaen. YT-lain mukaiset neuvottelut tulee tehdä ennen päätöksentekoa.

Vaihtoehto 5.

Kouluverkkoa supistetaan siten, että Kirkonpiiriin koulu suljetaan ja oppilaat siirretään Valpperiin ja yhtenäiskouluun ja osa yhtenäiskoulun oppilaista siirretään Paijulan kouluun.

Taloudelliset vaikutukset: -352 000€/vuosi

Kirkonpiiriin koulun talousarvio 2019 on kokonaismenoiltaan 1 037 000€. Yksikön lakkauttamisen jälkeen näistä kuluista voimaan jäävät seuraavat kustannukset:

Opetushenkilöstön palkat	250 000€ (4 opettajaa vähenee, 3 opettajaa ja 3 ohjaajaa tarvitaan muihin kouluihin töihin suuren oppilasmäärän vuoksi) Tämä on arvio, joka riippuu sijoitettavien koulujen luokkien oppilasmäärästä.
Rakennuksen ylläpito:	215 000€ (laskettu täydellä käytöllä, riippuu tulevasta käytöstä)
Oppilaiden tarvikkeet:	24 000€ (siirtyy kustannukseksi sijoitettaviin kouluihin)
Oppilaiden ruokailu:	72 000€ (siirtyy kustannukseksi sijoitettaviin kouluihin)
Kuljetuskustannukset:	138 000€ (Kustannuksissa nousua noin 90 000€ runsaasti lisääntyneiden kuljetusten vuoksi)

1 037 000€ - 250 000€ - 215 000€ - 24 000€ - 72 000€ - 138 000€ = 338 000€.

Lisäksi vähenee myös siivoaja/keittäjäkustannus sekä ruokakuljetukset n. 15 000€/vuosi, jotka ovat pois teknisen toimen talousarviosta.

Taloudellisesti suurin ongelma on Kirkonpiirin kiinteistön tasearvo, joka on 2.1 milj. Koulua ei kannata kiinteistöstä lopettaa, ellei kunnalla ole selkeää suunnitelmaa rakennuksen jatkokäyttöön. Kiinteistön reaalin myyntihinta on joitakin satojatuhansia euroja, jolloin taseeseen kirjautuu vähintään 1,6 milj. euron vähennys, mikäli kiinteistö saataisiin myytyä. Tätä ei kunnan talous tällä hetkellä kestä.

Toiminnalliset vaikutukset:

Kirkonpiirin oppilaita siirretään kahteen eri kouluun, Valpperiin ja yhtenäiskouluun. Tämän lisäksi oppilaita tulee siirtää yhtenäiskoulusta Paijulan kouluun, jotta kaikki oppilaat saadaan sijoitettua. Arvioilta yli sadan oppilaan koulumatka tulee oleellisesti pitenemään ja n. 95 oppilaalle perusopetuslain mukaan kuuluu myös koulukuljetusoikeus nykyisten lisäksi. Kuljetusten lisäksi n. 160 oppilaan lähikoulu tulisi muuttumaan.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on päättänyt esiopetuksen keskittämisestä Kirkonpiiriin ja yhtenäiskouluun. Yksikön lakkauttamisen seurauksena esiopetusta annettaisiin myös Valpperissa ja Paijulassa. Tämä lisää edelleen kustannuksia ja aiheuttaa ongelmia täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Iltapäiväkerhon tilaratkaisut ovat hankalia toteuttaa, ellei lapsia siirretä Vanhaan pappilaan kuljetuksella. Tästä aiheutuu edelleen kustannuksia.

Henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset:

Kirkonpiirin koulun 7 luokanopettajaa sekä 6 koulunkäynninohjaaja sijoitetaan uudelleen muihin yksiköihin. Seurauksena tulee varmasti olemaan irtisanomisia sijoitettavissa yksiköissä. Huomioitavaa on se, että Nousiaisten kunnan opettajien virat/ohjaajien toimet eivät ole sidottuja kouluun vaan kaikki virat/toimet ovat kunnan yhteisiä. YT-menettelyn aikana määritellään opettajille/ohjaajille uudet yksiköt tai mahdollisesti irtisanottavat henkilöt koko sivistystoimesta 1.8.2020 alkaen. YT-lain mukaiset neuvottelut tulee tehdä ennen päätöksentekoa.

Vaihtoehto 6.

Kouluverkkoa supistetaan siten, että Paijulan ja Valpperin koulut suljetaan ja lapset siirretään Kirkonpiiriin ja Yhtenäiskouluun.

Taloudelliset vaikutukset: n. -350 - 450 000€/vuosi

Laskennallisesti voidaan ajatella, että näiden kahden koulun sulkeminen tuottaa aiemmin tekstissä olleet säästöt eli 296 000€ ja 196 000€, yhteensä n. 480 000€/vuosi. Tosiasiallisesti kuitenkin kahdessa koulussa on oppilaita yli 60, joten heitä ei voi sijoittaa muihin kouluihin ilman lisäresurssia. Tällöin 1-2 opettajan siirtyminen lakkautettavista kouluista sijoitettaviin kouluihin opettajaksi tuottaa n. 50 – 100 000€ kulun, joka on pois laskettavasta säästöstä.

Tässä versiossa täytyy myös huomioida kiinteistöjen jatkokäyttö, sillä näiden kahden koulun tasearvo on yhteensä 2,2milj. Kummankin rakennuksen poisto ei ole talouden näkökulmasta mahdollista.

Toiminnalliset vaikutukset:

Paijulan oppilaat siirtyvät yhtenäiskouluun ja Valpperin oppilaat Kirkonpiiriin kouluun. Osa Kirkonpiirin oppilasta tulee siirtää yhtenäiskouluun, jotta kaikki oppilaat mahtuvat. Tämä tarkoittaa kuljetuskustannusten nousua, kuten on jo aiemmin laskettu Valpperin koulun kohdalla. Lisäksi kymmenien lapsien koulumatka pitenee.

Henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset:

Suljettavissa kouluissa työskentelee 6 luokanopettajaa sekä 2 ohjaajaa. Heistä 1-2 opettajaa sekä 1 ohjaaja siirretään sijoitettaviin yksiköihin. Huomioitavaa on se, että Nousiaisten kunnan opettajien virat/ohjaajien toimet eivät ole sidottuja kouluun vaan kaikki virat/toimet ovat kunnan yhteisiä. YT-menettelyn aikana määritellään opettajille/ohjaajille uudet yksiköt tai mahdollisesti irtisanottavat henkilöt koko sivistystoimesta 1.8.2020 alkaen. YT-lain mukaiset neuvottelut tulee tehdä ennen päätöksentekoa.

7 PALVELUVERKON MUUTOSTEN VAIKUTUS KUNTAAN

Nousiaisten kunta on tällä vuosikymmenellä halunnut panostaa kyläkoulujen elinvoimaisuuteen. Kunta on sijoittanut kahden kyläkoulun korjaamiseen/rakentamiseen huomattavasti rahaa (n. 2.1milj.) ja korostanut näiden kyläkoulujen elinvoimaisuutta ja merkitystä koko kunnan vetovoiman kannalta. Valitettavasti tällä ei ole saavutettu toivottua vaikutusta. Oppilaiden määrä on laskeva varsinkin keskusta-alueen ulkopuolella. Tämä on nykyään koko Suomen vallitseva trendi pois lukien isoimmat kasvukeskukset. Yhtenäiskoulun uudisrakennuksen myötä kunnan ei kannata taloudellisesti eikä toiminnallisesti pitää yllä laajaa kouluverkkoa ja samaan aikaan rakentaa nykyvaatimusten mukaista oppimisympäristöä pääosalle oppilaita. Koulun lakkauttaminen on juuri siinä kylässä iso asia, mutta suuressa kuvassa lakkautettavan koulun tilannetta ei voida rinnastaa koko kunnan asukkaiden viihtyvyyteen, palvelutarjontaan ja tasalaatuiseen opetukseen.

8 KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖ KOULUTOIMINNAN LOPUTTUA/TASE-ARVO

Aiemmin esityksessä on kirjattu koulukiinteistöjen tase-arvoja. Mikäli kunta myy tai lopettaa kaiken toiminnan kiinteistössä, tulee sen tasearvo kirjata poistona samana talousarviovuonna, kun muutos tapahtuu. Poisto kirjataan käyttötaloudesta. Tästä syystä kouluverkkoa suunniteltaessa tulee huomioida myös tämän poiston taloudellinen merkitys. Seuraavassa on listattu erilaisia vaihtoehtoja kiinteistöjen jatkokäytölle.

1. Kiinteistöjen myynti
 - myyntihinta ei tule kattamaan koulujen tasearvoa missään vaihtoehdossa
 - vuosittaiset käyttökulut poistuvat käyttötaloudesta
2. Kiinteistöjen käyttö kunnan omaan toimintaan
 - varsinaista tarvetta kunnan omaan toimintaan ei ole tällä hetkellä
 - nuorisotilat voisivat olla vaihtoehto, mutta sijainnista voi muodostua ongelma
 - kiinteistön käyttökulut jäävät voimaan
3. Kiinteistöjen käyttö Akselin palvelutarjonnassa
 - tutkitaan vaihtoehto, jossa vapautuvaa kiinteistöä voidaan käyttää hyödyksi Akselin palvelutarjonnassa, esim. kasvatusta- ja perheneuvola
 - käyttökulut saadaan siirrettyä Akselille, josta osa palautuu meidän maksettavaksi
4. Kiinteistöjen käyttö yhdistys- tai harrastetilana
 - yhdistyksiltä ei voida pyytää korkeata vuokraa tai vuokratuloja ei synny lainkaan
 - kiinteistön käyttökulut jäävät voimaan
5. Kiinteistöjen vuokraaminen yritykselle
 - vuokra ei kata käyttökuluja, eikä ainakaan poistoja vuosittain
 - käyttökulut pienenevät tai poistuvat kokonaan

9 AIKATAULU PÄÄTÖKSENTEKOON

Kouluverkkotyöryhmä päättää selvitystyön 21.10.2019 ja antaa tämän selvityksen sivistysjohtajalle, joka hoitaa asiakirjan eteenpäin päätöksentekoprosessiin. Ensimmäisessä vaiheessa selvitystyö esitellään 24.10.2019 valtuuston talousseminaarissa, jossa valtuutetut keskustelevat siitä, mitä vaihtoehtoa lähdetään valmistelemaan päätöksentekoon.

Samassa yhteydessä, mikäli tutkitaan sellaista vaihtoehtoa, jolla on vaikutusta kouluverkkoon, käynnistetään kuntalaisten kuuleminen sekä YT-lain mukaiset kuulemiset koskien työntekijöitä.

Tämän lisäksi päätöksenteon tueksi laaditaan annetun vaihtoehdon kohdalla lapsivaikutusten arviointi.

10 KOULUVERKKOSELVITYSRYHMÄN LAUSUNTO PÄÄTÖKSENTEKOA VARTEN

Taloudellisten syiden lisäksi kouluverkon muutosten suurin syy on oppilasmäärien lasku tulevina vuosina. Kunnassa on liian monta kouluyksikköä oppilasmäärään nähden.

Taloudellisten ja toiminnallisten seikkojen perusteella kouluverkkoa muutettaessa olisi perusteltua, että ensisijaisena lakkauttavana toimintayksikkönä olisi Paijulan yksikkö, josta maantieteellinen etäisyys kuntakeskuksen alueelle on paljon lyhyempi kuin Valpperista (vaihtoehto 3). Tällä hetkellä Paijulan yksikkö toimii hyvin, eikä sen lakkauttamista voida perustella itse kouluun liittyvin opetuksellisin syin. Valpperin koulun säilyttämistä puoltaa sen kaukaisempi sijainti sekä koulurakennuksen moitteeton kunto. Paijulan oppilaiden siirtäminen yhtenäiskouluun ei tule nostamaan kuljetuskustannuksia verrattuna esimerkiksi Valpperin yksikön lakkauttamiseen. Paijulan oppilaiden siirtäminen yhtenäiskouluun ei lisää tuntiresurssien käyttöä yhtenäiskoulussa kuin n. 2-4 tunnilla ja oppilaat mahtuvat nykyisiin yhtenäiskoulun opetusryhmiin. Taloudellisin syin ajateltuna Paijulan yksikön lakkauttaminen ja oppilaiden siirtäminen yhtenäiskouluun tuottaa suurimman taloudellisen hyödyn toiminnallisten vaikutusten ja lapsivaikutusten jäädessä koko kuntaa ajatellen hyvin pieniksi. Paijulan koulun toiminta voidaan lopettaa 31.5.2020.

Tämän lisäksi kouluverkko työryhmä esittää, että kouluverkkotarkastelu tehdään uudelleen viimeistään lukuvuoden 2022-2023 aikana.

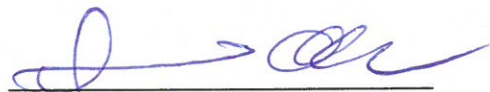
Selvitysryhmä ei ole lausunnossaan yksimielinen äänin 5-1. Työryhmän jäsen Juha Vyyryläinen on ainoastaan vaihtoehdon 1 kannalla ja ei tue muun kouluverkko työryhmän antamaa lausuntoa. Perusteluna hän esittää, että kouluverkkoa tarkasteltaisiin vasta sen jälkeen, kun yhtenäiskoulun uudisosa on otettavissa oppilaskäyttöön vuoden 2022 aikana.

LIITE Säästöjen vaikutus vuositasolla ja kumulatiivinen vaikutus vuoteen 2024

11 ALLEKIRJOITUKSET:

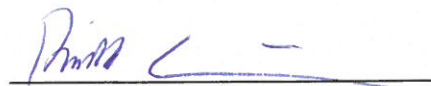
Susanna Virtanen

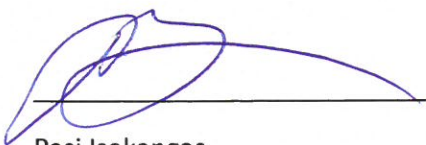
Jari Olli

Henrik Husar

Riikka Liljeroos

Pasi Isokangas

Juha Vyyryläinen (ei tue lausuntoa ja ainoastaan vaihtoehdon 1 kannalla)